

POPISANA SKLEDNICA

(*Trachemys scripta*)

V Slovenijo vsako leto uvozijo različne vrste želv, ki jih v trgovinah za živali prodajajo kot priljubljene terarijske živali. Vsaka **tujerodna** vrsta želve, ki jo lastnik kupi in nato izpusti v naravo, je potencialno **invazivna**, kar pomeni, da negativno vpliva na celoten ekosistem in ogroža biotsko pestrost.

Popisana sklednica, ki izvira iz Severne in Srednje Amerike, je dolgo let veljala za priljubljenega hišnega ljubljenčka. Danes je v Sloveniji najpogostejša **izpuščena** tujerodna sladkovodna vrsta želve in poleg tega, da v naravi uspešno prezimi, se tam tudi razmnožuje. Pri nas se popisana sklednica zaenkrat pojavlja v dveh podvrstah, ki ju lahko hitro prepoznamo:

ALI VESTE?

Da popisano sklednico poznamo tudi po imenu gizdava želva. Da so za popisano sklednico opisane tri podvrste, in sicer: rdečevratka, rumenovratka in tenesejeva rdečevratka. Da lahko popisane sklednice dosežejo velikost celo do 60 cm. Da lahko popisana sklednica v domači oskrbi živi tudi do 50 let.

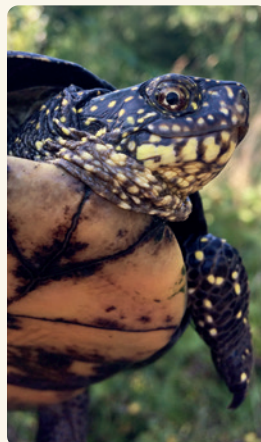
Popisana sklednica si v naravi izbere podoben življenjski prostor kot močvirska sklednica. Ker je večja in bolj napadalna vrsta želve, lahko z močvirsko sklednico uspešno tekmuje za najboljše mesta za sončenje in odlaganje jajc. Poleg tega, da izpodriva močvirsko sklednico, negativno vpliva tudi na druge vrste in s prenašanjem novih boleznih ogroža celo zdravje ljudi. Popisana sklednica je zato od leta 2016 uvrščena na seznam **invazivnih tujerodnih vrst** v Evropski uniji. Zanj veljajo strogi ukrepi med katerimi sta tudi **prepoved prodaje in prepoved izpuščanja v okolje**.

DOBRO PREMISLIMO O NAKUPU ŽELVE!
POSKRIBIMO, DA SE TAKŠNA ZGODBA NE BI PONOVILO!

MOČVIRSKA SKLEDNICA

(*Emys orbicularis*)

Močirska sklednica je v Sloveniji splošno razširjena in edina domorodna sladkovodna vrsta želve. Živi dobro skrita v plitvih, stoječih in počasi tekočih vodah. V Naravnem rezervatu Škocjanski zatoku se jo z nekaj sreče opazi med sončenjem na bregovih jarkov in mlak ali poležanih kupih trstičja.

Močirska sklednica je v Sloveniji zavarovana in ogrožena. Zaradi posebnih ekoloških zahtev jo ogroža predvsem uničevanje in onesnaževanje njenega življenjskega okolja. V zadnjem času pa zanjo vse večjo grožnjo predstavljajo tudi tujerodne želve, ki jih je v naravi vsako leto več.

V naravi lahko močvirsko sklednico hitro prepoznamo:

ALI VESTE?

Da močirska sklednica brez vode ne more pogoltniti hrane. Da močirska sklednica lahko dočaka tudi 120 let. Da je močirska sklednica pokazatelj dobrega stanja v naravi. Da v Sloveniji živita dve podvrsti močirske sklednice. V slovenski Istri je prisotna najverjetneje le ena in to je podvrsta *E. o. hellenica*, ki zraste do 16 cm.

besedilo: Kim Ferjančič in Borut Mozetič | avtor stripa: Matej Kocjan | oblikovanje: Polonca Peterca | naklada: 1000 izvodov | financiranje: MOP, Sklad za podnebne spremembe | DOPPS, 2020.

Foto: Shella Sund

**ZAKAJ BI MORALI
VSI POZNATI
POPISANO SKLEDNICO**

ŽELVE SO KOT NEKAKŠNI ŽIVI FOSILI. ŠE IZ ČASA DINOZAVROV SO SE ZELO MALO SPREMENILE.

HEJ, MALI!
SI SE IZGUBIL?
ČAKAŠ MAMICO?!
HA, HA...

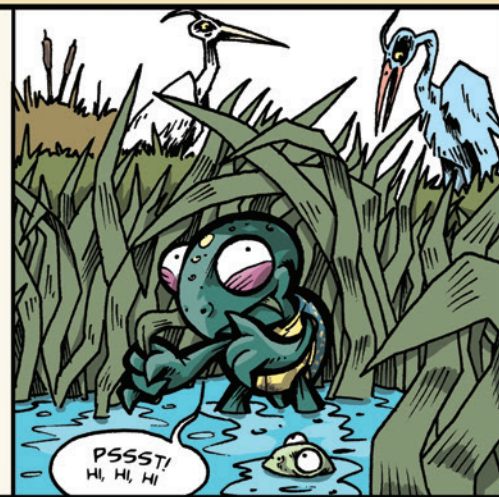

V SLOVENIJI ŽIVI LE ENA DOMORODNA VRSTA
SLADKOVODNE ŽELVE, TO JE MOČVIRSKA SKLEDNICA.

POGLEJTE TO LEPOTICO Z
RUMENIMI PIKICAMI PO
CELEM TELESU! IN TA
SKLEDAST OKLEP
TAKOOO TRDEN...
IN TI DOLGI
KREMLPLJI. PA
TA NASMEH
BREZ
ZOB!

ŽIVI SKRITO
ŽIVLJENJE
V VODNIH
TELESIH Z
MIRNIM IN
POČASNIM
TOKOM.

MOČVIRSKA
SKLEDNICA JE
OGROŽENA
ZARADI
IZGINJANJA IN
ONESNAŽEVANJA
PRIMERNEGA
ŽIVLJENJSKEGA
OKOLJA.
VSE VEČJI
PROBLEM PA
ZANJO PRED-
STAVLJAJO
TUJERODNE
ŽELVE, KI JIH
JE V NARAVI
VEDNO VEČ.

V TRGOVINAH Z
ŽIVALMI PRODAJAJO
RAZLIČNE VRSTE
ŽELV. ŠE NEDOLGO
NAZAJ JE BILO V
TERARIJAH POLNO
POPIISANIH SKLEDNIC.
TE ŽELVE SMO
HITRO PREPOZNALI
PO IMENI
RDEČEVRTKA IN
RUMENOVRTKA.
GRE ZA PODVRSTI
POPIISANE SKLEDNICE,
KI JIH JE DANES
PREPOVEDANO
PRODAJATI.

U TRISTO PIKČASTIH ŽELV!
PRODAJA TEH DVEH ŽELV JE PREPOVEDANA
ŽE OD LETA 2016.

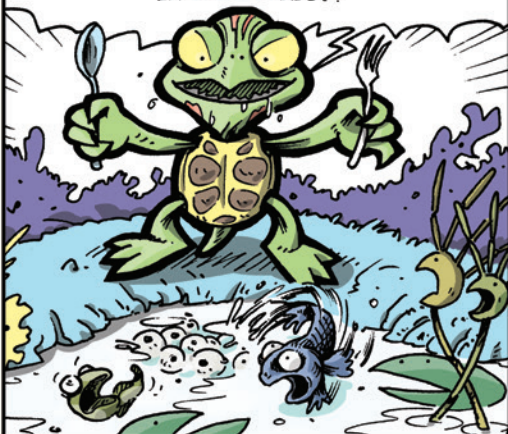
ŽELVE HITRO
RASTEJO IN
ŽIVJO ZELO
DOLGO.
NAVELIČANI IN
NEPREMIŠLJENI
LASTNIKI
JIH ZATO
POGOSTO KAR
IZPUŠTIJO V
NARAVO.

KO SEM TE DOBIL ZA SVOJ PRVI
ROJSTNI DAN, SI BILA VELIKA
KOT ŠKATLICA VŽIGALIC. SEDAJ
PA SI VEČJA OD MENE!
V MOJI HIŠI NI VEČ
PROSTORA ZATE!!

IZPUŠČANJE
TUJERODNIH
ŽELV V NARAVO
PREDSTAVLJA
VELIK PROBLEM
ZA ŠTEVILNE
ŽIVALI, KI TAM ŽE
ŽIVJO. IZPUŠČENE
POPIISANE SKLE-
DNICE OGROŽAJO
PREDVSEM
MOČVIRSKO
SKLEDNICO, SAJ
SI IZBEREJO
ENAK ŽIVLJENJSKI
PROSTOR.

MLJAC, MLJAC... KAJ BO DOBREGA
ZA JESTI DANES?!

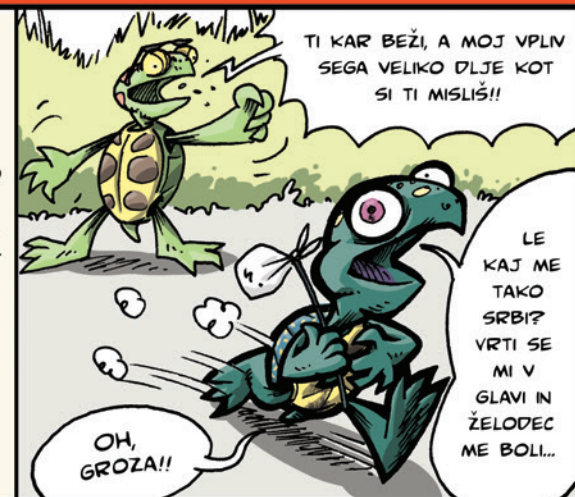

POPIISANE SKLEDNICE SO VEČJE OD MOČVIRSKIH SKLEDNIC. KOT
MOČNEJŠE ŽELVE LAŽJE TEKMUJEJO ZA NAJBOLJŠO HRANO TER
MESTA ZA SONČENJE. MOČVIRSKE SKLEDNICE SE MORAJO ZATO
UMAKNITI IN POISKATI NOV PROSTOR.

HEJ
»MOČVIRKA«,
ZMIGAJ SE!
RABIM VEČ
SONCA IN
NOVO
PORCIJO
HRANE.
POHITI!!

POPIISANE
SKLEDNICE
PRENAŠAJO
ŠTEVILNE
ZAJEDAVCE
IN BAKTERI-
JE, KI SO
LAHKO
NEVARNE
TUDI ZA
ČLOVEKA.

TI KAR BEŽI, A MOJ VPLIV
SEGA VELIKO DLJE KOT
SI TI MISLIŠ!!

LE
KAJ ME
TAKO
SRBI?
VRTI SE
MI V
GLAVI IN
ŽELODEC
ME BOLI...